

Vriendenkring

*Maandblad van de Nederlandse Quakers.
Het Religieus Genootschap der Vrienden
95^e Jaargang, nr. 10 november 2024*

kerk en vrede

100 Jaar

100 Jaar Kerk en Vrede

Op 5 oktober 2024 in de Johannescentrum in Utrecht

Foto's van de redactie

Zingen van het lied 'De dag zal komen', het jubileumlied van 100 jaar Kerk en Vrede

Henk Baars, voorzitter van Kerk en Vrede

Zingen uit volle borst

Greetje Witte-Rang, lid van het bestuur en auteur van 'Pacifisme in tijden van oorlog'

De Vriendenkring

ISSN: 0167 – 3807

Maandblad van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)

Abonnementsprijs: Nederl.: **€30,00 per jaar**
Dit moet binnenkort verhoogd worden, in verband met sterk verhoogde portokosten. Wil je vast meer overmaken? Doe dit dan op onderstaande bankrekening.

Internationaal: Europa en Wereldwijd: €75,00 per jaar.

Email abonnement. (PDF) €5,00 per jaar

Nieuwe abonnee? Welkom! Kijk even op onze website om je op te geven: www.quakers.nu/vriendenkring. Je kunt op de website direct alle benodigde informatie invullen.

Het gebeurt helaas weleens dat abonnees vergeten te betalen.

Maak daarom van de betaling van het abonnement een periodieke overmaking.

Bankrekening: **NL65 TRIO 0212 3772 64**

t.n.v. Quakers met vermelding van 'Abonnement De Vriendenkring'.

Voor buitenland: (BIC) TRIONL2U.

Eindredactie: Sytse Tjallingii, Van Nispensingel 5, 8016 LM, Zwolle,.

Email: vriendenkringredactie@gmail.com,

Schrijver: Hylkia Nieuwerth

Redactielid: Els Ramaker

Correctie: Hylkia, Els en Frieda Oudakker.

Kopij voor De Vriendenkring is heel erg welkom voor de 15e van iedere maand! (Tenzij anders afgesproken).

Voor abonnees met gezichts- of leesproblemen was er een gesproken versie van De Vriendenkring. Als je hier behoefte aan hebt neem dan contact op met de redactie.

De Vriendenkring staat in kleur op de website, waar je nog een schat aan aanvullende en actuele informatie over de Quakers vindt. Bezoek daarom geregeld de Quaker website: www.dequakers.nl

De Nederlandse Quakers hebben, naast de website quakers.nu (waarop de Vriendenkring te vinden is), ook een Facebookpagina “Quakers Nederlandse Jaarvergadering” voor berichten en een besloten Facebook-groep “Nederlandse Jaarvergadering” voor onderling gesprek, ook met Vriendenkring- abonnees. Lid word je met de betreffende knop op facebook.com/groups/820840817925912

Inhoud

100 Jaar Kerk en Vrede.....	2
De bron laten stromen	5
Stilte	6
Geloof is de schakelaar die de kracht aanzet.....	7
Najaarsvergadering	9
Neem humor serieus!.....	10
Licht in het Geweten	13
EMES Jeugdgroep in Walberberg.....	17
Over vrede.....	19
Veiligheid opnieuw doordenken	23
Kerk en Vrede 100 jaar	24
Stop met het voeden van oorlog.....	28
Monteverde Friends school.	29
De door Israël bezette Jordaan Vallei	30
Benjamin Lay vecht tegen medeplichtigheid aan de slavernij.....	34
Pro-Palestijns is niet antisemitisch.....	39
Moed en Vriendelijkheid in Gaza	40
Majlis Ansarullah Nederland	42
Quakers testen de waterkwaliteit.....	43
Vrienden in het hele land.....	45
Waar zijn Quakerbijeenkomsten?.....	46
EMES Jeugdgroep.....	47
Moed en Vriendelijkheid in Gaza	48

Retraite 31 januari, 1 en 2 februari 2025. Thema: Inspiratie, expiratie.

Inademing, uitademing. Wat wordt je ingeblazen, wanneer, hoe, door wie, wat? Wat is je eigen rol daarbij? En wat doe je ermee? Wat heeft het met spiritualiteit te maken? Een weekend bewust met je adem bezig en wat die adem met je (spiritualiteit) doet. Zingend met elkaar, en andere creatieve activiteiten die je blij maken. De quakerretraite wordt weer gehouden in het Willibrordklooster in Doetinchem. We hebben ons eigen programma, waarin

ook ruimte is om met de diensten van de monniken mee te doen. Je hebt je eigen kamer met douche en toilet. En dankzij een bijdrage van de jaarvergadering hebben we de prijs op € 200,- kunnen houden. Iedereen is welkom. Je kunt je opgeven bij secretariaat@quakers.nu. Na opgave krijg je een bevestiging en een betaalverzoek.

De bron laten stromen

Als ik dit schrijf ben nu op Schiermonnikoog, met prachtig licht boven het wad, vol van verwondering over de natuur met haar verbazingwekkende wezens. Innerlijk bewogen over zulke schoonheid en onbegrijpelijke complexiteit van zoveel verscheidenheid aan vogels, planten, ecosystemen en de intense invloed van eb en vloed en zoet en zout water. Ik durf hiervan met volle teugen te genieten en toch blijf ik betrokken bij de donkere kant van deze wereld. Ik denk aan de oorlogen, de zinloze geweldsuitbarstingen, het klimaat, de vernietiging van de biodiversiteit en de wreedheden die vluchtelingen worden aangedaan.

De vraag die mij intens bezig houdt is: hoe ik de kracht van de stilte kan blijven voelen? En hoe kan ik de balans tussen genieten van de natuur en van mijn geliefden aan de ene kant en aan de andere kant mij inzetten voor het behoud van de natuur met al haar bewoners en de opvang van hen die het geweld ontvluchten. Ook wil ik doen wat ik kan tegen de opwarming van de aarde, tegen de toenemende bewapening en tegen de escalerende oorlog in het Midden-Oosten.

Daar kan ik wel wat humor bij gebruiken. Het artikel over humor roept diepe emoties bij me op. De humor helpt mij om die balans te houden tussen genieten/bewonderen en het werken aan een betere wereld.

De afgelopen nacht was ik even half wakker en dacht ik dat ik in het spoor van Benjamin Lay op de jaarvergadering (amandel)melk over de Quakers zou moeten laten spatten als een aanklacht tegen het meewerken aan de zuivelindustrie met zijn massaslachtingen van jonge stiertjes en volwassen uitgemolken koeien, de enorme CO2 uitstoot die het klimaat bederft en de aantasting van de biodiversiteit door de mestoverschotten..

Vanmorgen heb ik weer wat meer balans gevonden en ik kan wat milder denken en de bron van liefde weer laten stromen. Wat zullen de mensen die over drie en een halve eeuw leven, denken over mij en onze generatie? Hoeveel geweld tegen mensen en dieren heb ik ongemoeid gelaten? Een oordeel over vroegere generaties is niet eerlijk als het referentiepunt het hier en nu is. Laten we ons inleven in wat er toen speelde en onze inspirerende voorbeelden van toen kiezen. Dan komt Benjamin Lay naar voren als een strijder die de sterke innerlijke bron voelde stromen om op een confronterende manier te protesteren tegen het onrecht van de slavernij.

Wellicht kan deze Vriendenkring je helpen om die bron van licht en liefde nog meer te laten stromen om deze wereld liefdevoller, eerlijker en rechtvaardiger te maken.

Sytse Tjallingii (eindredacteur)

Stilte

*Door Simon Vinkenoog op 4 mei 2004 ,bij de dodenherdenking
Ingezonden door Irene Peters*

*Nooit mogen wij vergeten
wat oorlog betekent
in het leven van iedereen*

*Elke oorlogsdode--
en er waren en zijn er miljoenen--
is er één teveel*

*Zoveel mensenkinderen
onschuldig getroffen,
zoveel mensen ook
die voor vrijheid vochten*

*Zijn twee minuten stilte
voldoende---genoeg?*

*Dringt het besef, dat oorlog
een ziekte is, als armoede
en ondervoeding--
in twee minuten tot ons door?*

*Moge het altijd stil in ons zijn-
het diepste contact met onszelf
vindt in stilte plaats*

*Ver van pijn en geweld
waar vrede heerst,
liefde, wijsheid, stilte*

Geloof is de schakelaar die de kracht aanzet

Percy Gourlay 1989, uit: Quaker Faith and Practice in Aotearoa, New Zealand

God is both within and without us.

The kingdom of God is within you.

We have to have the right climate of faith and love to draw upon that power that within us lies.

For whilst love is the wiring that connects our souls with God, faith is the switch that turns on the power.

God is zowel in ons als buiten ons.

Het koninkrijk van God is in jou.

We moeten het juiste klimaat van geloof en liefde hebben om te putten uit die kracht die in ons zit.

Want terwijl liefde de bedrading is die onze ziel met God verbindt, is geloof de schakelaar die de kracht aanzet.

Kerk en Vrede

100 Jaar

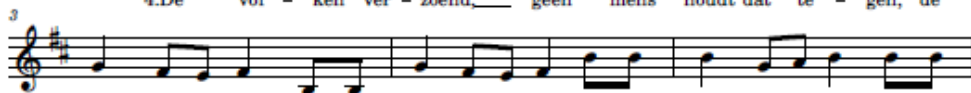
Die dag zal komen

t.g.v. 100 jaar Kerk en Vrede

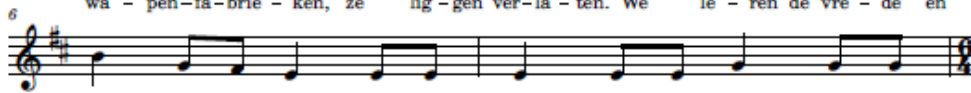
muziek Fr. Bullens

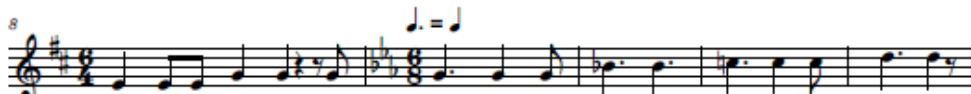
1. Dan zul - len wij wo - nen in hui - zen van vre - de, ge -
 2. Wij rus - ten in vre - de, be - wa - ren de aar - de, ge -
 3. Een eer - lij - ke han - del, geen mens wordt ge - bro - ken, geen
 4. De vol - ken ver - zoend, geen mens houdt dat te - gen, de

grond op ver-trou - wen, ver - bon-den met bu - ren. Geen pijn - lij - ke dro - men in
 schenk ons ge - ge - ven voor nu en voor la - ter. We plun - de-ren niet, geen
 af - val ver - patst - geen gif - ti - ge kle - ren. De kin - de-ren spe - len
 wa - pen - fa - brie - ken, ze lig - gen ver - la - ten. We le - ren de vre - de en

duis - te - re u - ren, geen angst voor el - kaar of voor
 land, lucht of wa - ter, en la - ten wat leeft in zijn
 niets zal hun de - ren en ie - der kan wer - ken,
 stop - pen te ha - ten. Geen vrouw meer mis - bruikt, geen

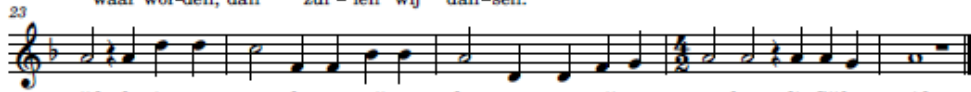
vreem - de stre - ken. en ie - der is wel - kom, ie - der - een no - dig.
 kost - ba - re waar - de. Een nieu - we ba - lans, wij le - ren te de - len,
 waar we ook wo - nen. De markt wordt een plein, een ruim - te van vre - de,
 kind in het le - ger. Je hoeft je niet meer uit angst te ver - schan - sen.

Ruim - te te o - ver, geen mens o - ver - bo - dig. Mocht dit ooit
 duur - zaam te le - ven en niets te ver - spe - len. Mocht dit ooit
 ie - der vol - doen - de, de strijd is ge - stre - den. Mocht dit ooit
 Jij bent Gods mens en je krijgt nieu - we kan - sen. Mocht dit ooit

waar wor - den, zo blij - ven wij ho - pen. 1,2,3,4 Die dag zal ko - men, ver - haast de
 waar wor - den, wij zin - gen met ve - len.
 waar wor - den, zo klinkt on - ze be - de.
 waar wor - den, dan zul - len wij dan - sen.

tijd: de nieu - we aar - de waar wij van dro - men, waar wij aan wer - ken, die Gij be - reid.

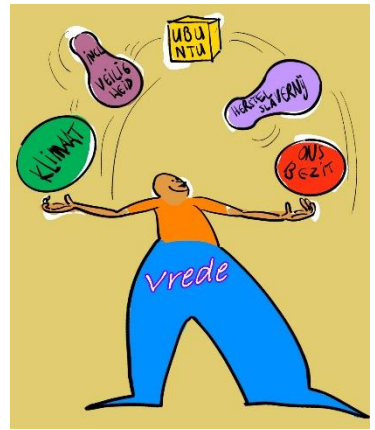
© tekst: Andries Govaart 2023

© muziek: Frans Bullens 2024

Najaarsvergadering

Beste Vrienden

Hierbij nodigen we jullie uit om mee te doen aan de najaarsvergadering op 23 november. Plaats: Alticollense, Koningin Wilhelminalaan 5, 3818 HN Amersfoort op 700 meter lopen van het station.

Het programma heeft als thema:

'Hoe inspireert de Wereld Vergadering van de Quakers (WPM) ons nu?'

De drie thema's hierin zijn:

Ubuntu,

Zorg voor de schepping en

Historisch en doorgaand onrecht.

Onderliggende vragen:

- *Wat inspireert ons?*
- *Wat willen we uitdragen?*
- *Hoe kunnen we ons bezit / geld daarvoor benutten?*

Ter voorbereiding nodigen we je uit om de Zendbrief te lezen van de World Plenary Meeting (WPM) van Friends World Committee for Consultation (FWCC) te lezen. De WPM is een bijeenkomst voor vertegenwoordigers van alle vier FWCC-secties van de wereld, om FWCC-zaken te bespreken, omgeven door aanbidding en gemeenschap met Vrienden van over de hele wereld. Lees dit document dat alle drie de thema's samenvoegt

Bij historisch onrecht denken we ook aan de link die er is met actueel onrecht, van oorlogen en vluchtelingen en wat wij als Quakers hierin als onze opdracht zien.

Je kunt je opgeven bij: secretariaat@quakers.nu.

Met vriendengroet, Commissie Organisatie in het Licht
Peter van Leeuwen, Frieda Oudakker, Marlies Tjallingii

Neem humor serieus!

Door Erik Dries

Humor moet serieus genomen worden, dát is het uitgangspunt van dit artikel. We beperken ons tot de in liedvorm gegoten humor bij de carnavalsliederen. De mensen die carnaval vieren kennen een lange traditie van een soort van humor. Zij zingen gerust hardop liederen met teksten als ‘mijn tante heeft een olifant , ret tet te rettetetet, hij slaapt in het ledikant, ret tet te rettetetet’ of ‘Lou, er ligt een lijster in de la; het zal wel voorjaar wezen’. Zij generen zich daar niet voor, integendeel, vaak trekken zij alle registers open. Maar ook deze humor heeft betekenis, en vaker wél dan niet zelfs een diepe betekenis. Ik neem enkele van deze zogenaamde carnavals hits en geef een korte toelichting. Ik toon aan hoe de ‘geinige’ verpakking levenswijsheid, filosofie en/of actuele wereldproblematiek heeft.

Eén van de klassiekers begint met de vraag: ‘Mien, waar is mijn feestneus?’

Ik ga even voorbijgaan aan de praktische en realistische kant van deze opmerking. We kunnen al snel aanvoelen dat hier ook iets anders speelt. We krijgen hiermee de opdracht om ook te genieten van dit leven ondanks alles wat dagelijks op ons afkomt. Het leven blijft prachtig. En, en dit is ook mooi subtiel weergegeven: we kunnen dit niet alleen, je hebt de ander (‘Mien’) daarbij nodig.

Van dezelfde auteur is trouwens ‘Vogeltje, wat zing je vroeg!’

Een min of meer verborgen oproep om meer aandacht aan de natuur te schenken, en mogelijk zelfs een herinnering aan de kloostertraditie om met de eerste gebeden te beginnen om vier uur ‘s morgens.

Van een andere orde van grootte is ‘Kadinke dinke danke dinke’. Hier schijn sprake te zijn van tongentaal. Alleen ingevoerden begrijpen het lied en kunnen zich er helemaal door laten wegvoeren in hogere sferen. Professor van

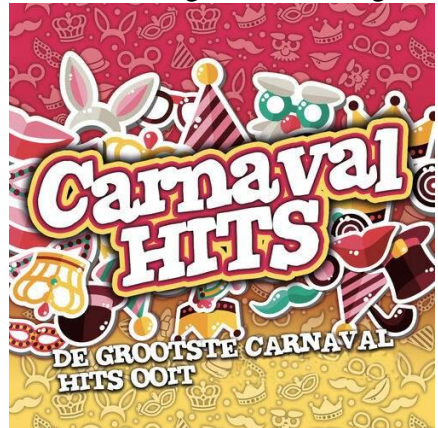

Geenkwaadbewust legt een relatie met zen (geenkwaadbewust e.a., 2009). Op het eerste gezicht enigszins verwant met de vorige is ‘Kedenge deng kedenge deng kedenge denk oehoe’. Maar zorgvuldige bestudering van tekst en melodie laat vrij snel begrijpen dat dit een oproep is om vaker de trein te pakken. Dus waar het vorige lied de mystieke kant van bijvoorbeeld Quakers zal aanspreken, is dit lied meer geschikt voor de tot actie geneigde genootschapsleden.

In die zin kunnen we ook ‘ik heb grote bloemkoleh, hele grote bloemkoleh’ en ‘Pizza, pizza, even wachten’ scharen onder de praktijkgerichte liederen c.q. oproepen. Met ‘ik heb grote bloemkoleh’ wil de zanger uiteraard gezonde (zelfgeteelde) voeding promoten. En ‘pizza, pizza, even wachten’ kan heel goed (en WIL heel goed) begrepen worden als een oproep om even na te denken voordat je de gemiddelde met veel e-nummers gelardeerde wegwerppizza consumeert.

Meer politiek gerelateerd, maar toch ook met een geweldige relativering, is het recente ‘Naar links, naar rechts’. De bijbehorende primitieve dans, of misschien correcter bewegingsimpulsen, worden vaak door grote groepen van carnavalsvierders, maar ook door die hier niet aan meedoen, uitgevoerd. De dans zorgt daarmee voor een gevoel van onderlinge verbinding. Het lichaamservaren van de dans geeft besef van tijdelijkheid van

grote woorden en kortetermijndenken dat veel politici tentoonspreiden.

Meer intiem is het ‘Heb je even voor mij, maak wat tijd voor me vrij’. Een oprechte en eerlijke vraag die te vaak zónder woorden wordt gesteld. Hier toont de in luchtigheid verpakte serieuze boodschap zich weer op een heel ander manier.

Voor nu willen we eindigen met een persoonlijk als meest diep ervaren lied. Toen hij het lied voor het eerst hoorde, ging er een schok van herkenning door mij heen. Bespreking in diverse werkgroepen en workshops leerde mij dat dit gevoel bij meerdere onderzoekers is opgetreden. In die zin is het een

gevaarlijk lied: de ervaren emotie en zelfs de herinnering daaraan kan het objectief onderzoek in de weg staan. Het lied wordt echter door diverse gerenommeerde wetenschappers beschouwd als ‘de kern van carnaval’ (grijpgraag e.a. 2016) of ‘de dragende kracht van het feest onder de grote rivieren’ (ikkannietmeer e.a. 2012). Het is daarom dat we het met enige schroom en waarschuwing de eerste regel van de tekst tóch opnemen in deze aanzet: ‘Weet je wat ik het liefst zou willen zijn? Een bloemetjesgordijn.’

*Weet je wat ik het liefst wil zijn?
Een bloemetjes gordijn*

Boven 'de grote riolen', zoals Van de Laar het noemt, wordt amper begrepen wat voor 'kwaliteitsfeest' het carnaval is. Dus begrijpt dat deel van Nederland niet hoe goed Wim Kersten is, alsmede de ware diepgang van het carnavalslied. 'Het Bloemetjesgordijn verwijst naar de essentie van het carnaval', zegt de conservator, met uitzicht op een geschilderd portret van Kersten. 'Laat maar lekker waaien, laat maar wapperen, zoals dus een gordijn. Het is de tijd om je te uiten. Als geen ander wist Wim, als de vader van het Oeteldonkse lied, dat gevoel te vertolken. Zo was hij, in al zijn vrolijkheid.' (Ko de Laat van het Nationaal Carnavalsmuseum)

Discussievragen:

- 1. Deel je de mening dat de liederen van de carnavalsvierders van vóór het jaar 2000 méér diepgang bevatten dan de liederen ná 2000?*
- 2. In hoeverre kan jij je vinden in de uitspraak: 'carnavalsvierders pikken de diepere betekenis van genoemde liederen niet bewust op maar wel onbewust.'*
- 3. Kan humor de wereld vooruit helpen? En zoja, hoeveel procent van het dagelijks leven dient een mens van gemiddelde standaard te besteden aan 'het oprullen der mondhoecken' (ooitmaarnuniet e.a., 1908)?*

Licht in het Geweten

Het Fundamentele Principe van Quaker Spiritualiteit

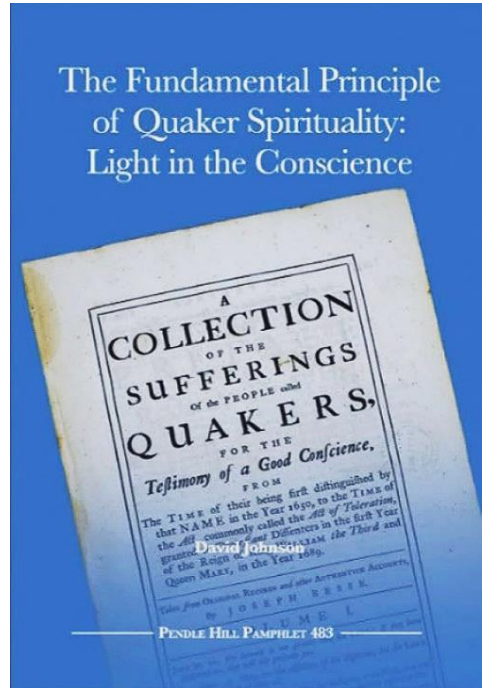
Pendle Hill Pamphlet 483 van David Johnson,
vertaling Frieda Oudakker

Introductie

Een paar jaar geleden vroeg ik mij af waar de eerste Quakers, die de wereld op z'n kop zetten, de kracht vonden om de dingen te doen die zij deden. Ik werd innerlijk geleid om de vroege teksten te gaan lezen waarin deze eerste Vrienden hun fundamentele ervaringen beschreven. Deze beschrijvingen raakten aan mijn eigen ervaringen. De tekst uit die geschriften sprak mij enorm aan

Er zit meestal een grote variatie in de antwoorden, als aan moderne Quakers gevraagd wordt: “Waar geloof jij in?” of “Wat is de basis van het geloof van de Quakers?” Als diezelfde vraag werd gesteld aan eerste-, tweede- en derde-generatie Quakers in de 17^e eeuw zouden hun antwoorden heel helder zijn. De eerste Quaker geschriften beschrijven precies de basis van hun geloof en ervaringen. Dit pamflet verkent een aantal van de vroege Quaker geschriften die de hoekstenen vormen van inzicht in dit geloof. Zij vertellen wat uit diepe stilte geboren kan worden. De fundamentele ervaring van de eerste Vrienden was de gewaarwording van wat God van ons verwacht. Met daaraan gekoppeld een innerlijk leven en kracht die hen in staat stelde om vanuit dat geloof hun leven vorm te geven. Dit begrip is nog steeds sterk en relevant voor moderne Quakers, de wijdere christelijke kerken en universele spirituele zoekenden.

De eerste Vrienden ontdekten dat in stilte wachten, alle gedachten en voorstellingen toestaan om zonder commentaar boven te komen, geleidelijk een innerlijke wereld opent, waarin de Geest van God direct met hen communiceert. Er komen onmiddellijke en doorgaande heldere inzichten – openbaringen. Onmiddellijk betekent hier direct, zonder bemiddeling van een dominee

of priester die interpreteert of een relatie met God voor je construeer – wat niet betekent dat een priester of dominee geen waarde kan hebben. De eerste Quakers ontdekten dat door mensen gemaakte liturgieën en vaste gebeden die in de Engelse Kerk gebruikelijk waren, niet effectief waren als het ging om God te leren kennen, de enige Universele Tegenwoordigheid, de bron van alle Zijn op aarde.

William Penn, een tweede generatie Vriend, schreef in 1696 samenvattend:

Dat wat de mensen, die Quakers genoemd worden, beschrijven als centraal, fundamenteel in hun religie, is dat God, door Christus, in de mensen een principe heeft geplaatst dat hen informeert over hun taak op aarde, dat hen in staat stelt dit te doen, en dat degenen die dit doen Gods mensen zijn. Degenen die hier niet gehoorzamen aan zijn niet Gods mensen, wat zij ook verkondigen en wat hun beroep ook is.

Dit is van oudsher hun eerste en bepalende getuigenis. Hiermee begonnen ze, dit dragen zij uit in de wereld.

In ieder mens is een spiritueel principe geplaatst. Dat kunnen we lezen in Johannes 1 vers 9: “*Het ware licht dat ieder mens verlicht kwam in de wereld.*” Deze verklaring betekent **iedereen**, niet alleen de mensen in het oude Palestina, niet alleen degenen in Christelijk Europa, ook niet alleen mensen van een speciale groep. Dit licht is universeel.

George Fox was daar heel duidelijk over: Christus heeft iedereen die in de wereld komt verlicht. Johannes 1:9, hij verlichtte de Turken, de Joden en de Moren met het licht. Zie ...en God, die iedereen maakte, stortte zijn Geest uit op alle mannen en vrouwen in de wereld (Joel 2:28). ‘*Ik zal mijn geest uitstorten op al wat leeft.*’

Deze spirituele tegenwoordigheid, een Innerlijke Zalving - het Griekse woord voor zalving is 'Christus' - wordt vooral ervaren als een Innerlijke Licht. 'Christus' is een woord dat meestal wordt gebruikt voor een ervaring, niet als een theologische term.

De vroeg Christelijke en de vroege Quaker ervaring was dat deze Innerlijke Zalving ons alles leert.

Het is een onfeilbare gids die in ons beschikbaar blijft. *'Maar de zalving die je ontvangt blijft in je aanwezig. Niemand hoeft je iets te leren, want die zalving leert je alles. Die is waar en oprecht. Zoals het je geleerd is blijft het in de mens aanwezig.'* (1 Johannes 2:27,RSV)

Zalving door Christus

Die zalving was buitengewoon krachtig aanwezig in de mens die wij kennen als Jezus, zowel de aardse als de hemelse mens.

Ons werk voor God, in de woorden van William Penn, zoals ze hierboven staan, bestaat zowel uit wat te dóen, als uit wat te láten. Het weten én het begrijpen van deze taak vraagt een uiterst zorgvuldige aandacht voor ons Innerlijke Licht, zodat we niet het spoor bijster raken door persoonlijke voorkeuren en afgedwaalde gedachtes. We leren het verschil tussen dat dóen en láten door onze ervaringen en door onze leiding te toetsen bij ervaren spirituele vrienden.

Ieder mens is een kind van God, maar deze mensen die dóen en nálaten te doen wat God van hen vraagt, worden 'Gods mensen' genoemd. Er is een groot verschil tussen een 'kind van God' zijn en 'Gods mens' zijn. Gods mensen zijn degenen die ernaar verlangen om Gods wil te doen, en daarom altijd het voorbeeld van Jezus proberen te volgen, met liefde, barmhartigheid en vergevingszin in al hun contacten.

Gehoorzaamheid aan het Innerlijke Licht is het belangrijkste Quaker getuigenis, sommigen zeggen de éنية, want daar komen alle andere uit voort. Het was een kernwaarde die de vroege Quakers door vele jaren van vervolging heen tot stand brachten. Na de Acte van Tolerantie, die in 1689 werd aangenomen, bleven de Vrienden ervan getuigen.

De vervolging van de Quakers kwam er gedeeltelijk uit voort dat de vroege Quakers gezien werden als ‘fout’ omdat zij vasthielden aan gelijkheid tussen mensen. Zij tolereerden en gebruikten geen taal die gebaseerd was op eerbied voor de hogere klasse. Ze hielden hun bijeenkomsten in stilte en wilden niet de gebruikelijke wekelijkse diensten in de Engelse Kerk bezoeken. Zij protesteerden tegen vaststaande liturgieën, geloofsbelijdenissen, dopen en eucharistie vieringen. Ze weigerden kerkbelasting te betalen en te voldoen aan andere voorschriften voor betalingen voor priesters en gebouwen.

Strengere wetten zoals de Quaker Wet (1662) en de Conventionele Wet (1664) werden aangenomen om Quakers en andere dissidenten vogelvrij te verklaren. Quakers weigerden ook om bij de rechter te zweren op de bijbel, want Jezus had gezegd: laat uw ja, ja zijn en uw nee, nee. (Mattheus 5:37)

Joseph Besse (1683 tot 1757) was 26 jaar bezig om het lijden en de gevangenschap van Vrienden tussen 1650 en 1689 te documenteren. Die was het heftigst in de tijd van de zware vervolgingen die volgden op de restauratie van koning Charles 11 in 1661. 15.000 Vrienden kwamen in de gevangenis terecht en 450 overleden vanwege de abominabele omstandigheden daar. De titelpagina van de samenvatting van zijn werk maakte duidelijk dat al dit lijden was vanwege het getuigen van het juiste geweten.

Samengevat: het Licht verschijnt als een innerlijke gids om ons te tonen wat de dóen en wat níét te doen. Eerst leren we om af te zien van het verkeerde en daarna wat het juiste is om te doen.

Het Licht volgen, liever dan de voorkeuren van onze persoonlijkheden volgen, getuigt van de tegenwoordigheid van God in ons.

EMES Jeugdgroep in Walberberg

Door Naomi Roberts van de Franse Quakers

Naast de Grensbijeenkomst, waarvan in de vorige Vriendenkring een verslag stond was er een bijeenkomst van de Europese - en Midden-Oosten Sectie van de Wereld Quaker Organisatie.

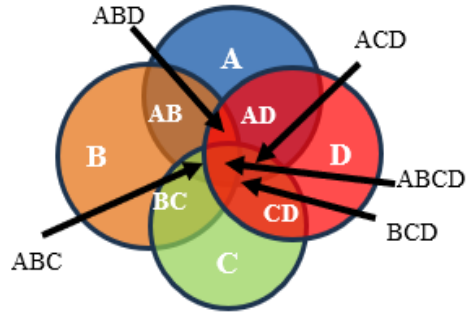
De bijeenkomst van de jeugdgroep van 2024 begon op de avond van 6 september en duurde drie dagen. Onze locatie was de Jeugd-academie. Die lag in een afgelegen dorp, op 20 minuten lopen de heuvel op. Dat is vanaf het tramstation in Walberberg ongeveer 20 haltes van het grote treinstation.

De deelnemers kwamen op verschillende tijdstippen in de middag of avond aan, afhankelijk van hun treinvertragingen. Om half acht stelden we ons aan elkaar voor, terwijl we wachtten op nog een aantal jongeren. We hadden een gesprek over hoe we het weekend gaan maken. Vervolgens zeiden we kort "hallo" tegen de volwassenen die daar waren. We noemden onze namen en nationaliteiten. Dat was niet zo makkelijk. We trokken ons terug in onze kamer drie trappen naar beneden, en gingen verder met onze introducties. Aan het einde van de avond waren we eindelijk met de volledige groep (3 volwassenen en 16 jongeren). Om tien uur las de jeugdgroep een gedicht voorafgaand aan de epiloog bij de hele Quaker-Grensbijeenkomst. We droegen eerst een fragment voor uit het gedicht in alle talen die in de groep werden gesproken: Ests, Duits, Georgisch, Frans en Tsjechisch. Daarna kam de hele tekst in de oorspronkelijke taal, Engels. De epiloog was een ontroerend moment voor ons allemaal. Daarna gingen we wat socialiseren en gingen we op verschillende tijden naar bed.

Sommigen van ons, en dan bedoel ik één van ons, werd vroeg in de ochtend wakker om de voorgestelde "Odehtics" mee te doen. (zie vorige Vriendenkring). Daarna was er een korte Quaker-stiltebijeenkomst. De minder avontuurlijken van ons werden later wakker voor het ontbijt dat om half negen begon. Onze ochtendsessies waren meer gericht op denken. Eerst namen we deel aan een sessie over het gebruik van taal samen met de volwassenen. Dat

duurde ongeveer dertig minuten. Daarna gingen we terug naar onze kamer om onze kijk op het onderwerp in drie groepen te bespreken. Toen was er pauze met koekjes en iets te drinken. Dat was wel nodig, omdat de temperatuur elk uur steeg. Onze volgende sessie ging over het thema van het weekend: "Hoe te leven". We werden aangemoedigd om een Venndiagram te tekenen dat de verschillende groepen

een Venndiagram Bijvoorbeeld: A = familie, B= sportgroep, C = School. D = Quakers

kruiste waartoe we behoren. Vervolgens hadden we een gesprek met iemand van de groep over onze tekeningen. Het was toen al lunchtijd.

De middag was daarentegen fysieker: de locatie had een klimwand, dus daar maakten we gebruik van. Onze instructeur liet ons in het begin groepsbindingsspellen spelen in de hete zon. Bijvoorbeeld "de zon schijnt door" en eentje waarbij we alleen op plastic matten naar de andere kant van het gras moesten stappen. De jongeren die dat wilden, konden toen, na het horen van ingewikkelde instructies, beginnen met klimmen. Er werd een heerlijke taart bezorgd. Dat gaf ons energie voor het laatste spel waarbij we moesten balanceren op een houten plank die wankel op een stenen rechthoek lag. We vonden dat deze activiteiten een geweldige verbondenheid gaven, die ons als groep dichter bij elkaar brachten. Dat was fijn, omdat sommigen van ons elkaar de dag ervoor pas hadden ontmoet. We fristen ons op om snel de sociale avond te plannen die wij organiseerden. Na het eten begonnen we aan de 'sociale avond'. Die werd een succes! Later deden we spelletjes tot in de kleine uurtjes. Na het ontbijt maakten we kaarten voor elkaar die we alleen in de trein terug mochten lezen. We namen afscheid, voor of na de lunch, afhankelijk van wanneer we vertrokken. We kijken uit naar onze volgende bijeenkomsten, via Zoom of persoonlijk.

Over vrede

Quakers & ik, in september en oktober, over vrede.

Door Mattanja Schwenke, Wim Nusselder en Marlies Tjallingii

In de maandelijkse online Gesprekken vanuit de Stille “Quakers & ik” spraken we in september en oktober over het onderwerp Vrede. Op kleine en grote schaal, in onze eigen relaties met anderen en tussen landen en volken. Velen, misschien wel de meeste van de deelnemers, voelen zich machteloos, zeker als het om vrede op grote schaal gaat. Vrede in onszelf en in onze eigen omgeving is vaak al moeilijk genoeg.

Iedereen die de moed van een rups heeft om veranderen te riskeren, brengt een gave aan anderen om de moed te hebben voor verandering. (Friends Journal)

Een aantal impressies uit beide gesprekken:

- Vrede in onszelf

De vrede die we in onszelf ervaren helpt ons om gesprekken met anderen aan te gaan. En het hervinden van deze vrede is een doorlopend proces. ‘De fysieke ervaring van de onvoorwaardelijke liefde van God gaf mij innerlijke vrede en het vertrouwen dat ik genoeg doe. We weten als mens niet hoe alles bedoeld is. Het gaat erom dat je alles wat je in je eigen omgeving doet, met liefde doet.’

In de Bergrede (Matt. 5: 43-48) staat: “heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen.” Een van de deelnemers liet zich daardoor leiden bij een gesprek met de verhuurder van iemand die uit haar woning gezet dreigde te worden. Door liefdevol en respectvol te spreken met de verhuurder liet deze zijn vijandigheid varen.

- Vrede om ons heen

Verbinding met mensen die er andere denkbeelden op na houden vereist een zekere mate van empathie. Het begint vaak met dialoog over ervaringen. ‘Wat goed dat er ouderen zijn die op scholen vertellen over hun ervaringen in de oorlog. Kinderen hadden daar tekeningen van gemaakt en daarvan was een expositie. Een van de kinderen had bij een schilderijtje de tekst geplaatst: “Tussen de puinhopen van de stad plukte mijn moeder rozen voor op tafel.”

Een van ons werkt in het onderwijs, als leerkracht met vluchtelingen-kinderen met veel verschillende achtergronden, ook in religieus opzicht. Het belangrijkste is de energie, het respect, interesse en empathie in de omgang. De religie zie je wel aan uiterlijkheden, maar in de dagelijkse omgang valt het weg.

Een van ons vond het inspirerend om een Vredesweek te organiseren en allerlei kerken en andere organisaties te stimuleren om een vredesactiviteit te organiseren. De Vredeswandeling in een stadswijk werkt mee aan verbinding tussen mensen, zoals mensen die in een verzorgingstehuis wonen en ook statushoudende vluchtelingen die meededen. In het samenwerken met een Nederlands Gereformeerde Kerk vielen muren weg en bleken we samen te willen werken aan vrede, plaatselijk maar ook in de wereld.

Een andere deelnemer aan 'Quakers en ik' heeft een conflict met een buurvrouw voor wie ze de was doet. De buurvrouw mist een laken en zegt dat zij die gestolen heeft. Nadat de buurvrouw tot drie keer toe een scene voor haar huis had gemaakt, gooide ze uit boosheid de deur dicht. Ze heeft later in een mail haar excuses aangeboden en de buurvrouw daarbij ook gevraagd om van haar kant excuses aan te bieden voor de onterechte beschuldiging. Dat is niet gelukt. Als je op dit microniveau al de vrede niet kunt herstellen, hoe houd je dan de hoop dat vredesinitiatieven op macroniveau wel gaan werken? Ook het zegenen van de buurvrouw heeft nog niet echt een oplossing gebracht.

Het zegenen van degenen met wie je een conflict hebt is verwant met Ho'oponopono, een vergevingsritueel uit Hawaï. Het is een eenvoudig gebed, bestaande uit vier regels: Het spijt me; Vergeef me; Ik hou van je; Dank je wel. Dit ritueel werd gedaan door Dr. Ihaleakala Hew Lin in Hawaï en hij bewerkte een enorme verandering in een kliniek met gewelddadige psychiatrische patiënten. In ieder geval werkt het ook op de persoon die dit gebed uitspreekt.

*Het spijt me
Vergeef me
Ik hou van je
Dank je wel*

Ho'oponopono

- Vrede in de wereld

Een aantal Quakers van de Haagse Maandvergadering heeft contact met de Ahmadiyya Moslim Gemeenschap, een islamitische geloofsgemeenschap die zich richt op vrede. Deze moslims gaan uit van de eenheid van jodendom, christendom en islam en organiseren regelmatig vredesconferenties. Sytse was bij hun landelijke bijeenkomst en schreef daarover in de Vriendenkring. Tijdens de volgende vredesconferentie, op 15/11 in Den Haag, zal de vraag centraal staan wat het effect is van religie op wereldvrede.

Bij de bijeenkomst van de vrouwelijke Ahmadiyya waar twee van ons bij waren, leefden de vrouwen in onderlinge vrede. Dat was mooi.

Ook de ervaringen van onze voorouders werken door: ‘Ik heb een lange geschiedenis die begint bij mijn grootvader, een religieuze jood. Mijn vader was een seculiere jood, maar ik denk dat zijn sociale werk wel degelijk een religieuze achtergrond had. Voor mij is het volgen van God de basis in alles wat ik doe. Er zijn zoveel tegenstellingen in de wereld. Hoe kan je religieus zijn en mensen vermoorden? Ik vind het moeilijk.’

We zijn blij met het boek ‘Veiligheid opnieuw doordenken’, dat op 14 sept. is gepresenteerd. Dit is het werk van de Werkgroep Inclusieve Veiligheid, waarin o.a. Quakers en Kerk en Vrede samenwerkten. Het boek schetst hoe Nederland kan groeien naar een samenleving zonder wapens in 2040.

We kunnen als Quakers o.a. samenwerken met Ahmadiyya, Pax voor Vrede, Humanisten, Stop de Wapenhandel en Stop Fuelling War.

- Verbinding tussen vrede in het klein en in het groot

Oplossen van grote conflicten in de wereld vereist gerechtigheid en duurzaamheid. Dat hangt maar in beperkte mate samen met vrede in jezelf en in je directe omgeving.

Ze kunnen natuurlijk wel samenhangen: een van ons heeft een vriend in de Westbank, heeft daar al een tijd geen contact mee gehad en neemt zich voor weer contact op te nemen.

Een ander heeft een vriend van de middelbare school, met wie hij een meningsverschil heeft over de situatie in Israël en Palestina. Hij stemt ook PVV. Die vriendschap gaat dieper dan meningsverschillen.

De 17e eeuwse Quakers lieten de koning weten dat ze geen geweld gebruikten. Ze hadden invloed als groeiende beweging, al kwamen ze ook in de gevangenis voor hun overtuigingen.

Als groep kun je meer invloed hebben. Bijvoorbeeld op de Nederlandse regering.

‘Helaas is geen enkele wereldleider onder de indruk van wat ik als individu vind.’

‘Ik voer gesprekken met mensen over duurzaamheid, ontwrichting van het klimaat, de energie transitie waarvoor grondstoffen weggehaald worden elders op de wereld. Om klimaatverandering tegen te gaan eet ik vooral veganistisch en als ik in een restaurant eet, dan vraag ik veganistisch eten. Verder kan ik petitie's ondertekenen en meedoen met demonstraties.’

‘Ik kreeg een theelepeltje van Willem toen ik voor de tweede keer op de Haagse Wijdingssamenkomst kwam. Als we met velen kleine dingen doen, maken we verschil. Daarvoor is het theelepeltje het symbool.’

We herkennen angst om niet genoeg te hebben, angst dat de ander meer heeft dan ik, angst voor tekort, angst voor oorlog. Ik hoop dat ik heel blij en dat ik dat van God in anderen kan blijven herkennen, ook al ben ik het niet met ze eens.

Het verhaal gaat dat Transcendente Meditatie™ door grote groepen in een stad de criminaliteit laat afnemen. Quakers en andere Christenen hebben ook speciale stilte bijeenkomsten voor vrede. SABEEL heeft iedere donderdag om 17.00 uur een gebedsdienst voor vrede, daar kunnen we aan mee doen. Ook Friends World Committee for Consultation FWCC heeft wekelijkse gebedsdiensten. In Den Haag houden we als Quakers twee keer per maand een vredesmeditatie op woensdagavond.

Een van ons deed mee aan een demonstratie op 7 oktober voor Palestina en voor een staakt het vuren. Daarbij demonstreerden ook een paar mensen voor het vrijlaten van Israëliische gegijzelden in Gaza. Ze hielp mee door een van deze mensen mee te nemen naar een rustige plek en naar haar te luisteren, in plaats van ter plekke de discussie hoog op te laten slaan.

We wisselen uit hoe we zo in ons eentje iets kunnen doen in een groter geheel. Hopend dat we dit ook zichtbaar kunnen maken en vergroten door er

meer Quakers en andere mensen die voor vrede gaan bij te betrekken en elkaar daarbij te inspireren.

Achteraf werd deze inspirerende VPRO Tegenlicht aflevering van 15 september gedeeld die illustreert dat je je niet machteloos hoeft te voelen als individu om wat te doen aan grootschalige issues.

VPRO tegenlicht: https://www.youtube.com/watch?v=IB_GsftSxLE

Veiligheid opnieuw doordenken

Twee Scenario's uitgekozen uit het verslag van de bijeenkomst waar dit waardevolle boek werd gepresenteerd (zie vorige Vriendenkring).

DE-ESCALATIE SCENARIO

Het de-escalatie scenario analyseert in het bijzonder de oorlogen in Oekraïne en Gaza. Hoe heeft het zo ver kunnen komen?

Wat is een handelingsperspectief om deze oorlogen te beëindigen?

Welke lessen kunnen we hieruit leren om oorlog te voorkomen?

WORST-CASE SCENARIO In het negatieve of 'worst case scenario' lopen de geopolitieke spanningen steeds verder op. De militaire dienstplicht wordt opnieuw ingevoerd. Er is een toename van het aantal oorlogen en gewapende conflicten. Sommige landen roepen de noodtoestand uit. Internationale instituties verliezen hun status en invloed. Een internationale crisis ontstaat.

STAPPENPLAN VOOR EEN CAMPAGNE IN NEDERLAND.

Een stappenplan van telkens vijfjarige periodes waarin -terug redenerend vanuit het streefbeeld - acties ondernomen dienen te worden om ook in Nederland tot de omschakeling van

een militair naar een civiel vredes- en veiligheidsbeleid te komen. Vandaar een stappenplan tot het jaar 2045. Als we al deze stappen daadwerkelijk zetten is ook in Nederland in het jaar 2045-honderd jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog – een duurzaam, inclusief en civiel vredes en veiligheidsbeleid een feit.

Kerk en Vrede 100 jaar

Door Frits ter Kuile

Op 5 oktober was er de viering van ‘100 jaar Kerk’ en Vrede in het Johannescentrum in Utrecht. Daar werd het prachtige boek *Pacifisme in tijden van oorlog* van Greetje Witte-Rang en mede redacteurs en schouders er onder zetters gepresenteerd. Wat een geweldig boek!

Het laat zien hoe Christen-pacifisten en Christen-antimilitaristen de laatste honderd jaar zuurdesem waren en zijn in kerk en samenleving.

In 1985 werd ik gevraagd om een column te schrijven vanuit het Vredes Actie Kamp in Woensdrecht en al gauw belandde ik in de redactie. Ik had, zo realiseer ik mij nu, amper besef van de traditie waar ik in mocht stappen.

De beschouwende rust van het pand aan de Utrechtseweg 159 maakte op mij, toen levend onder een stukje plastic dat regelmatig door politie of dorpsjeugd werd verwoest, een net iets te veilig indruk.

Had ik toen al de woorden van Heering uit 1934 gehoord: “... *de taak van Kerk en Vrede is om rusteloos van haar beginsel te getuigen, opdat de godsdienstige en zedelijke wil groeit, om – wat er ook gebeurt – de oorlog af te zweren en liever onrecht te lijden dan onrecht te doen*”, dan had mijn hart misschien, hopelijk, door mijn vooringenomen blik heen kunnen schouwen. Had ik toen al de afschuw van oorlog na de eerste wereld oorlog beter kunnen proeven, de scherpe analyse van het verdrag van München, de positie bepaling in de Spaanse burgeroorlog en de kijk op de Spaanse kerk, wow, ik zou met **nog** meer vreugde naar de redactie vergaderingen zijn gegaan.

Hopelijk valt de appel niet ver van de boom. Mijn moeder was van 1923. Ze was de enige van haar oude klas die een eigen appartementje had. Zo kon ze een Joodse leraar van het conservatorium erdoor helpen tot hij in de hongervinter bezweek. Daarna koerierde ze krantjes, had een cyanide pil verstopt in haar haar omdat ze wist bij het eerste verhoor al door te zullen slaan, en had vrienden van het Amsterdams Lyceum die in het gewapende verzet zaten. Zij was daar niet van. Ze was ook niet van het moffenmeiden kaalscheren of rond stappen in uniformen van de

Binnenlandse S. De oproep van Kerk en Vrede om eind veertiger jaren de doodstraf weer af te schaffen, was haar vast ook uit het hart gegrepen. Net als de kijk op de oorlog in Indonesië: “Gevallen voor het Vaderland? Neen, voor de wil van Mammon en de eer van Mars”, aldus Heering.

Geweldig hoe Kerk en Vrede zich bewust was dat notoire Nazi's de macht in de kolen & staal industrie en het bankwezen terugkregen in het na-oorlogse Duitsland. En wow, had ik als twintiger in de redactie de scherpe veroordeeling van het 'Atlantisch Pact', lees, de NAVO al kunnen inademen, het waren vreugdevolle ademtochten geweest.

Van 'politioenele actie' naar 'humanitaire vredesmissie': de analyses van Kerk en Vrede zijn net zo raak als die over de oostwaartse uitbreiding van de NAVO na de val van de muur waar we nu de zure vruchten van plukken met de Oekraïne oorlog.

Hoofdstukken over dienstweigeren, sociale verdediging, geweldloze weerbaarheid, burgerlijke ongehoorzaamheid, bevrijdend geweld, romeinen 13, en de kerken? vredesopvoeding, pacifisme internationaal, een schat die ons wordt ontsloten door de makers van dit boek.

De binnenvaartschipper die veertig jaar na de bevrijding contact met Bram Grandia opneemt omdat hij wil vertellen dat er ook pacifistisch verzet was, een soort biecht van het goede, hoe hij en drie collega schippers, allen lid of sympathisant van Kerk en Vrede, tientallen joodse kinderen naar Friesland hadden gesmokkeld.

Een waarschuwing, om te lezen hoe er in de dertiger jaren een steeds guurder wind ging waaien met een ministeriële beschikking die ons blad in kazernes verbood, de gereformeerde synode die opriep leden met antimilitaristische denkbeelden van het avondmaal te weren, en de overheid die ambtenaren verbood om lid te zijn van Kerk & Vrede. Dominee Han Hugenholtz wordt voor de rechter gesleept, dominee Cohen moet onder Nederlands gezag in 1935 twee weken de bak in nadat hij schuldig wordt bevonden wegens het aanzetten tot dienstweigeren en als hij dan enkele jaren later onder het Duitse gezag verkondigt dat men Gode meer dient te gehoorzamen dan mensen, wordt hij weer opgepakt en in Dachau vermoord. Wij staan op de schouders van reuzen.

Dit boek vertelt ook over dooi: terwijl er in 1962 tijdens een demonstratie op

*Dominee Han Hugenholtz
(1888 – 1973)*

het Spui in Amsterdam nog drie spandoeken werden verboden waarvan een luidde ‘Geen kernwapens op ons grondgebied’, zou het Museumplein al spoedig te klein zijn voor al het volk dat riep ‘Alle kernwapens de wereld uit, te beginnen uit Nederland!’.

Te lezen over onze grondleggers en te ervaren een schakeltje te mogen zijn in een ketting van afschuw van militarisme en liefde voor Christus & geweldloos verzet: moge dit boek ons en wie na ons komen inspireren, informeren en moed inblazen.

Ja, elke school-, universiteits- en buurtbibliotheek moet een exemplaar op de plank hebben staan.

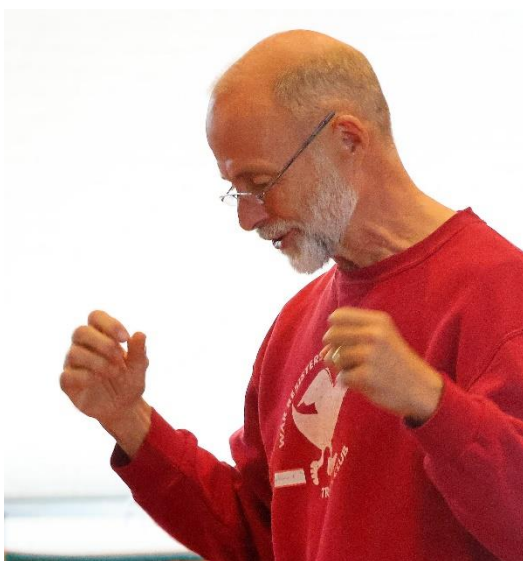
Tot slot zou ik een aspect van Jezus’ leven willen belichten dat voor mijn gevoel in de theologie, in de Christenheid, in dit boek en in ons aller navolging, onderbelicht is.

Jezus werd gezocht in Judea en week daarom uit naar Galilea, Samaria, het over Jordaanse. Hij had voort kunnen gaan met goed nieuws verkondigen in woord en daad in Syrië en Klein Azië en verder, maar nee, op een gegeven moment besluit hij naar Jerusalem te gaan en met een directe actie de tempel als verdienmodel aan de kaak te stellen en om daarna niet langer uit te wijken maar in de buurt te blijven en zich te onderwerpen aan arrestatie, marteling, verhoor, veroordeling en executie.

Wat wil Jezus ons daarmee zeggen?

Hoe kunnen wij - die leven in een tijd waarin we de hele schepping tot verdienmodel hebben gemaakt – Jezus in dat cruciale aspect van zijn leven navolgen?

Ik hoop straks op een trein naar Duitsland te springen om daar morgen een 80 jarige vriendin te bezoeken die vanuit de gevangenis ons maant een kernoorlog te helpen voorkomen. Susan Crane zit 229 dagen en nachten in een Justiz Volzugs Anstalt omdat ze als Amerikaanse 80 jarige burger besloot om de vliegbasis Büchel op te gaan om daar het oefenen met Amerikaanse kernbommen door Duitse piloten stil te leggen, te hinderen, to disrupt business as usual.

Frits ter Kuile bij zijn toespraak op 5 oktober bij Kerk en Vrede 100 jaar

Zelf mocht ik onlangs meehelpen om met de steentjes van een stukje spoor dat een kolen overslag in de haven verbindt met het algemene spoornet een monument te maken voor het tijdperk der fossiele brandstoffen. Naarmate het monument groeit, wordt het spoor instabieler, tot er uiteindelijk geen koltrein meer overheen kan. Er rijden daar enkel kolen treinen overheen, veelal beladen met bloedkolen uit Columbia.

Henk Baars deelde in zijn inleiding van mij dat hij meende dat ik niet bang ben. Maar ik was vol vrees, het gaat om sabotage van kritieke infrastructuur. Ik zag en voelde in gedachten het Openbaar Ministerie al met alle macht over ons heenkomen. Aan de andere kant vind ik het zo erg en verbijsterend dat de treinen ongestoord naar het oosten rolden. Nu rollen er weer treinen met een dubieuze lading door mijn stad naar ovens her en der in Europa. Dat is voor mij een trigger mijn angst te overwinnen en 'naar Jeruzalem te gaan', naar de haven, om de stroom bloedkolen, de gang van zaken, te verstoren, aan de kaak te stellen, te stoppen.

Net als Jezus gaan we op klaarlichte dag aan het werk, disrupten we de ont-heiliging van de planeet en zijn we bereid de gevolgen op ons te nemen (www.steentjevoorsteentje.nl).

Alles bijna spelerei, slechts vinger oefeningen, vergeleken met wat Jezus bevroedde dat hem te wachten stond toen hij van angst bloed zweette. Maar toch moet ik elke keer weer door mijn vrees voor de mogelijke gevolgen heen groeien, soms dagen, weken of zelfs jaren lang. *'Passion of Christ, strengthen me'*, bidden wij in 't Noëlhuis bij het middag gebed, dat helpt bij dit proces.

Ik hoop dat de vereniging, de theologie, de Christenheid, in dit derde millennium, Jezus opgaan naar Jerusalem om zijn leven in en door een directe actie te geven, centraler gaat stellen in haar bewustzijn en gaat pogen Hem ook in dit aspect van zijn leven na te volgen.

Het zou weleens de redding van de wereld kunnen zijn.

Henk Baars citerend uit het boek *100 jaar Pacifisme*

Stop met het voeden van oorlog

door Marie-José Wouters, bronnen: Reuters, Stopfuellingwar.org

Hierbij een bericht van de Eurosatory: de grote wapenbeurs in Parijs die in juni 2024 weer is gehouden. Ik was er ook een keer om te protesteren. Dit jaar hebben ze een opmerkelijke actie gehouden en ook behaald: ze kregen het voor elkaar dat alle Israëliische wapenhandelaars niet mochten komen. De pers meldde op 31 mei een totaalverbod door de uitvoerende macht op elke Israëliische aanwezigheid, inclusief deelname en tentoonstelling. Het verbod dat door Eurosatory werd aangekondigd, betrof alleen Israëliische wapenexposanten. Op 14 juni: na onze juridische actie tegen Coges, de organisator van de show, verkreeg onze coalitie een uitspraak van de rechtbank in Bobigny die Eurosatory beval iedereen die voor een Israëliisch wapenbedrijf werkte, te verbieden om in welke hoedanigheid dan ook deel te nemen aan de show. Op de eerste twee dagen van de show eiste Eurosatory dat bezoekers een verklaring ondertekenden dat ze niet voor of namens Israëliische wapenbedrijven werkten.

Het Israëliische paviljoen bleef leeg gedurende de hele duur van de Eurosatory "wereldwapenbeurs". Voor ons (stop fuelling war, stop met het voeden van de oorlog) is dit een belangrijke historische overwinning op de Israëliische wapenindustrie. Onze acties (met steun van 50 andere organisaties) hebben de industrie de mogelijkheid ontnomen om haar producten te verkopen die worden gebruikt bij oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid. Bron: persbericht, 23 juni 2024

Een coalitie van mensenrechten-, wapen-, wapenbeheersings- en Palestina-belangenbehartigingsgroepen hield juridische en campagnedruk om het Israëliische paviljoen op 's werelds grootste wapenbeurs, Eurosatory, te stoppen. Ondanks de juridische complexiteit en manoeuvres die ze tegenkwamen, en de onjuiste berichtgeving in de media die voortduurt, is het centrale feit dat deze coalitie ervoor zorgde dat Israëliische bedrijven niet op de wapenbeurs konden exposeren. Het is gemakkelijk te zien dat commerciële relaties die op dit soort beurzen door Israëliische bedrijven en afgevaardigden worden gesmeed, miljarden euro's aan contracten opleveren, waardoor de economische macht van de wapenbedrijven en, via hen, de oorlogsmachine van Israël wordt versterkt. Een paar dagen lang slaagden we erin om Eurosatory l elke werknemer of agent van deze bedrijven, ongeacht hun nationaliteit, te verbieden om in de hal aanwezig te zijn. Op een gegeven moment waren er tot wel 850 deelnemers die banden hadden met Israëliische wapens. Bij beveiligingsbedrijven werden de badges onklaar gemaakt.

Monteverde Friends school.

Door Joke hofman, lid van het Quaker Hulpfonds

Het is al weer een tijd geleden dat ik bericht deed over deze school. Dus nu weer een update! In september werd el Dia del Nino (de kinderdag! Wij hebben alleen maar een moeder- en een vaderdag) gevierd. De studenten vierden ook de onafhankelijkheidsdag van Costa Rica, dat in 1821 een zelfstandige staat werd. Ze rennen met leerlingen van andere middelbare scholen de berg op. Dit keer was het een student van de MFS die de eer had de fakkel te dragen! Dat gaat in een soort estafette de hele nacht door.

.Fakkeldragen bij onafhankelijkdag

Overigens is het interessant om te vermelden dat Costa Rica in 1949 zijn leger ophief. Veel Quakers zijn toen vanuit de Verenigde Staten naar Costa Rica gekomen om de dienstplicht te ontvluchten. Het land staat op nr 12 van de World Happiness Report, hetgeen in Midden-en Zuid Amerika een zeer hoge score is. De Quakers hebben veel invloed. In de Provincie Monteverde is 15 procent van de bevolking Quaker. De school doet veel aan verbinding zoeken met de gemeenschap, door de bevolking uit te nodigen bij bijvoorbeeld muziek en dans. De leerlingen leren ook de traditionele dansen van Monteverde, hetgeen veel uren hard werken kost, want ze zijn niet makkelijk! En natuurlijk worden de kostuums zelf genaaid.

De kosten van het onderwijs wordt voor ongeveer een kwart door de ouders opgebracht, de rest komt uit giften. Dus: mocht dit je aanspreken, doe een gift aan het Quaker Hulp Fonds o.v.v Monteverde Friends School Costa Rica. Bekijk de website van de Quakerschool in Monteverde: <https://mfschool.org/>

De door Israël bezette Jordaan Valleí

Door Theo Brand in Facebook

Boaz Yakin is een Joods- Israëlische kunstenaar en leraar. Hij is activist in de groep Israëliërs, de Jordan Valley Activists, die zich gewelddoos inzetten voor de Palestijnen in de Jordaanvallei die door Israël bezet wordt en waar Joodse Kolonisten proberen om de Palestijnen met geweld te verdrijven. “Wij willen een brug zijn van hoop en samenwerking.”

“De afgelopen vijf jaar is het geweld in de West Bank Palestina, dramatisch toegenomen. Het leger en de politie bleven aanvankelijk neutraal, maar nemen al lang zelf ook deel aan het geweld. De terroristische aanslag op 7 oktober 2023

maakte alles nog veel erger. Kolonisten zien de gebeurtenissen van die dag niet alleen als een tragedie, maar vooral als een wonder of een goddelijk teken. Ze geloven dat ze vanaf nu kunnen doen wat ze willen. Dit heeft hier in de Jordaanvallei rampzalige gevolgen!

Jordan Activists helpen Palestijnse herders met ezels en schapen

De meeste Israëliërs weten niets van wat er op de West Bank Palestina gebeurt. Televisie en kranten laten niets zien over wat er echt gebeurt in de door Israël bezette gebieden. De berichtgeving is echt heel eenzijdig. Bovendien praat de regering alles goed wat er wel gepubliceerd wordt.

Bron: Wikipedia

In januari 2005 begonnen activisten van Ta'ayush, onderdeel van Jordan Valley Activists, samen met Gush Shalom, het Israëlische Comité tegen Huissloop, Machsom Watch, Anarchisten tegen de Muur en plaatselijke bewoners van het Palestijnse dorp Jayyous met het planten van honderden olijfbompjes die ze hadden meegenomen naar het stuk land waar de bulldozers van de kolonisten honderden olijfbomen hadden ontworteld. Advocaat Wiam Shbeyta, een activist van de Ta'ayush-beweging, zei: "Ondanks de berovingen van de politie en het leger, erkennen wij het eigendom van de

kolonisten over dit land niet. Dit land is van de dorpingen van Jayyous. Het bedrijf "Geulat HaKarka " van de kolonisten heeft, op basis van de valse bewering dat het aan hen was verkocht, de controle overgenomen. De zaak wacht nog steeds op juridische beoordeling en we zullen niet toestaan, dat de kolonisten de zogenaamde ‘feiten’ dicteren, Palestijnse gronden in beslag nemen en beginnen met het stichten van een nieuwe nederzetting op die plaats”.

- Palestijnse stad binnen geannexeerd gebied
- Israëlische nederzetting binnen geannexeerd gebied
- Palestijnse stad
- Israëlische nederzetting
- Green line
- Barrière (voltooid)
- Barrière (gepland)

Bron: <https://www.youtube.com/watch?v=ntM8W49e1-k>

Een korte dag escorte met de herders in de Jordaanvallei laat de nood en vernedering zien die ze ervaren van de kolonisten in de nabijgelegen buitenposten, gesteund door IDF-soldaten. Het aantal Palestijnen in de 1,6 miljoen hectare grote vallei wordt met het jaar kleiner als onderdeel van de zionistische onderneming. In 85% van het land in de vallei is het verboden om daar te wonen, te bouwen, infrastructuur aan te leggen, te grazen of te bewerken. Degenen die de Palestijnen te hulp schieten en hen enige veiligheid bieden, zijn mensenrechtenactivisten, de Valley Coalition. Ze vergezellen de herders naar de weidegronden en bieden hen menselijke bescherming.

Bron: <https://causematch.com>

De Jordan Valley Activists is een groep vrijwilligers die als hoofddoel heeft om de Palestijnse herdersgemeenschappen te helpen hun levensonderhoud te behouden ondanks de onrechtvaardigheden van de bezetting, en om hen te beschermen tegen geweld door kolonisten en de Israëliische autoriteiten. Het grootste deel van onze activiteiten is gericht op het beschermen van de herders tegen intimidatie in het veld door de Israëliische kolonisten:

Rabbi Arik Ascherman

Torat Ha'tsedek activist

- Het lokaliseren en voorkomen van invasies door kolonisten en hun kuddes in de weilanden en landbouwgronden van de Palestijnse herders.
- Het monitoren en aanvechten van de vermindering van hun weidegebieden.
- Het volgen en documenteren van opzettelijke schade, het afsluiten van wegen, het dichtstoppen van waterreservoirs en het slopen van gebouwen binnen de gemeenschappen van de herders.
- Het aanvechten van inbeslagnames van apparatuur door de civiele administratie.

- Een 24/7 beschermende aanwezigheid voor herders gemeenschappen die worden bedreigd met gedwongen ontvolking.
- Observaties over de oprichting van nieuwe illegale buitenposten op privé Palestijns land en/of landonteigening.

Wij zetten ons in voor juridische bijstand en voeren een doorlopende campagne om de waterkosten te subsidiëren voor 23 herdersfamilies in de noordelijke Jordaanvallei.

We zijn getuige van toenemend geweld door kolonisten van de geïsoleerde boerderijen/buitenposten in het veld tegen Palestijnse herders en ook tegen Israëlische mensenrechtenactivisten: van opzettelijke schade aan mensen, via vandalisme van eigendommen tot het vertrappen van schapen en koeien. Verschillende gemeenschappen uit Hamra en families uit Khirbat Samra - Noord en Al-Razal in Al-Farsiyah, werden al met geweld van hun land verdreven.

De groepen Jordan Valley Activists en Rabbis for Human Rights werken samen om de steun voor de Palestijnse herdersgemeenschappen in de Jordaanvallei uit te breiden, vanwege de verslechtering van de situatie sinds het begin van de oorlog. Vanaf 7 oktober 2023 hebben groepen kolonisten hun activiteiten tegen de Palestijnse herders en boerengemeenschappen geïntensiveerd door middel van dagelijkse intimidatie, pesterijen en inbeslagname van de Palestijnse kuddes.

Jordan Valey Activists ondersteunen Palestijnse herders gemeenschappen

Benjamin Lay vecht tegen medeplichtigheid aan de slavernij

In Quaker Speak van 10 oktober 2024, door Marcus Rediker

"Hij geloofde dat mensen slaapwandelden," legt Marcus uit, "dat ze niet wakker en alert waren voor het onrecht dat overal om hen heen plaatsvond. En hij dacht dat het zijn taak was om ze wakker te maken." In deze video vertelt Marcus over Benjamins provocerende, soms theateraal dramatische optreden tegen slavernij. Hij werd daarvoor uit vier verschillende lokale Quaker groepen gezet.

We horen ook van leden van Abington Monthly Meeting, de verhalen over Benjamin die tot op de dag van vandaag bewaard zijn gebleven.

Zoals George Schaefer van Abington zegt: "De erfenis van Benjamin Lay, die houdt ons scherp wat betreft onze eigen medeplichtigheid en onze eigen zelfgenoegzaamheid over wat er nu in de wereld om ons heen gebeurt."

Is er een morele crisis die volgens jou door jouw Quakergroep wordt genegeerd? Hoe moedig zou je moeten zijn om op te treden om mensen ertoe te bewegen deze aan te pakken?

In de jaren 1650 waren Quakers extreem radicaal. Ze verstoorden bijeenkomsten, Ze zouden gaan naakt lopen (en een enkele deden ze dat werkelijk), om een signaal te geven, zoals ze het noemden. Ze geloofden in het uitdragen van hun ideeën.

Benjamin Lay werd geboren in Copforde, Engeland, dit was in 1682 werd geboren als derde generatie Quaker. En hij was zelf een veel vuriger en radicalere Quaker dan zijn grootouders of zijn ouders. Die traditie van radicaal

Marcus Rediker, biograaf van Benjamin Lay

Abington Pennsylvania, VS, Lokale Quaker groep

Quakerisme, ook al was die in de jaren 1680 tot op zekere hoogte uitgestorven, werd nieuw leven ingeblazen door Benjamin en gekoppeld aan de kwestie van slavernij.

Benjamin's betrokkenheid bij het probleem van de slavernij kwam eigenlijk al op tijdens zijn tijd als zeeman. Sommige van zijn medezeilers hadden op slavenshippen gezeten. Deze zeelieden waren beroemd om

hun verhalen — het zeemansgaren, zoals het wordt genoemd — en sommige van de verhalen gingen over de gewelddadige uitbuiting van Afrikaanse vrouwen. En hierdoor was hij geschokt.

Dus toen hij in 1718 de behoefte voelde om Londen te verlaten, waar hij in de problemen was gekomen met de lokale Quaker-gemeenschap, besloten hij en zijn vrouw Sarah om naar Barbados te varen. Maar Barbados was op dat moment meest vooraanstaande en meest gewelddadige slavensamenleving. Toen Benjamin in Bridgetown, Barbados, aankwam en zijn winkel opzette, was hij geschokt toen hij zag wat voor soort samenleving dit was. Tot slaaf gemaakte mensen kwamen zijn winkel binnen en ze stierven letterlijk van de honger. Heel erg mager! Hij zag ook de zweepslagen, de geselingen, de martelingen. Hij kende een man die uiteindelijk zelfmoord pleegde omdat hij geen slagen meer van zijn slaafmaker wilde verdragen. En hij zag dat veel Quakers aan dit systeem deelnamen. Benjamin en Sarah, zoals ze het zelf zeggen, konden niet ademen in de rokerige duisternis van de Barbadosse samenleving en ze voelden dat ze net als deze andere Quakers zouden worden. Ze zouden hun hart verliezen door te midden van zulke onderdrukking te leven. Ze verlieten Barbados in 1720, na ongeveer anderhalf jaar. Maar dat was een beslissende tijd en Benjamin was daarna een abolitionist, een voorvechter van de afschaffing van de slavernij.

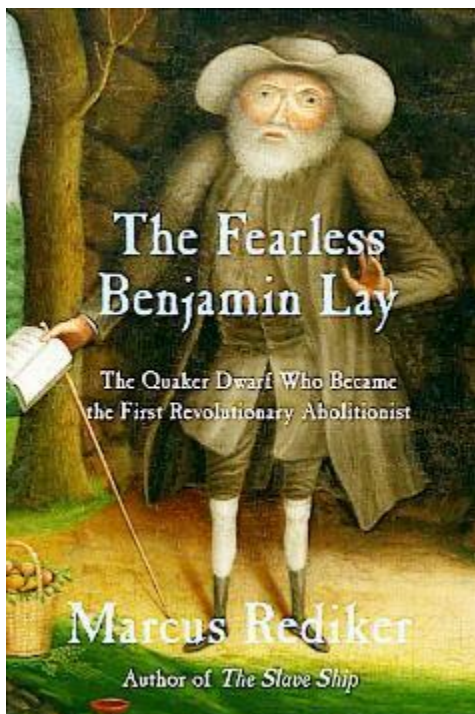
Toen Benjamin en Sarah naar Philadelphia vertrokken, waren ze erg enthousiast om naar deze Quakerkolonie te gaan. Dit was Pennsylvania, vernoemd naar de familie Penn. Dit was een plek waar Quakers de leiding hadden over de staatswetgeving. Zij maakten de wetten. Zij leidden de samenleving. Dit zou een plek van vrijheid en tolerantie worden. Maar toen Benjamin daar aankwam, ontdekte hij dat er ook slavernij was, net als op Barbados. Meer dan de helft van de leden van de Philadelphia lokale Quakergroep bezat

slaven. Dus Benjamin zei: "Wat is hier aan de hand? Dit zou een soort Quaker-utopie moeten zijn, en jullie hebben slavernij?" Hij geloofde dat mensen slaapwandelden, dat ze niet wakker en alert waren op het onrecht dat overal om hen heen plaatsvond. En hij dacht dat het zijn taak was om ze wakker te maken.

Benjamin bestudeerde een groep zeer radicale filosofen in het oude Griekenland, de cynici. Eén van hun belangrijkste ideeën is dat een echt moreel persoon de waarheid moet spreken tegen de macht. Je moet naar het hol van de machthebbers gaan en mensen confronteren die het verkeerde doen. En Benjamin deed dat. Zijn beroemdste daad vond plaats in 1738. Zijn vijanden waren de oudere Quakers die een echte machtsbasis

hadden in de Quaker jaarvergadering van heel Pennsylvania in Philadelphia. Het waren de rijkere Quakers — de gewichtige Quakers, zoals ze volgens mij nog steeds worden genoemd — en ze vonden deze acties tegen slavernij helemaal niet leuk. Velen van hen waren zelf slavenhouders.

Benjamin ging naar de jaarlijkse bijeenkomst in Philadelphia die werd gehouden in Burlington, New Jersey. Alle belangrijke Quakers waren daar. En Benjamin ging met een plan. Hij had een militair uniform gevonden. En natuurlijk waren Quakers in 1738 toegewijde pacifisten. Dus dit was al een provocatie. Hij had een zwaard dat hij om zijn middel gespte. En toen pakte hij een boek, En hij sneed een verborgen deel uit en vulde het met felrood rode-bessensap. Toen gooide hij een jas over zijn schouders. Hij ging naar de Burlington-bijeenkomst en ging op een opvallende plek zitten, vlak bij de gewichtige Quakers. Mensen stonden op en spraken zoals de geest hen bewoog. En Benjamin wachtte een hele tijd, en toen stond hij op om te spreken, en hij zei dat "slavernij de grootste zonde ter wereld is." Mensen verwachtten dat hij dat zou zeggen. Toen gooide hij de jas uit. Mensen zagen het uniform en het zwaard en het boek. Er was een hoorbare zucht die vulde het Quakergebouw. Hij pakte het boek en hield het boven zijn hoofd, en hij trok het zwaard en hij zei: "God zal wraak nemen op die mensen die hun

medemensen onderdrukken. En hij haalde het zwaard door het boek, en het nepbloed gutste over zijn arm, en hij sprenkelde het op de hoofden van de slavenhouders". En er brak een totale chaos uit! Hij wilde dat mensen zouden nadenken, discussiëren, beslissen. Dit waren allemaal zeer doelbewust berekende theateracts.

George Schaefer: Het Abington meetinghuis werd oorspronkelijk rond 1700 gebouwd. Toen Benjamin Lay en zijn vrouw naar Philadelphia kwamen, vestigden ze zich in dit gebied en werden ze lid van de meeting hier. Benjamin Lay's vrouw Sarah was een erkende en geregistreerde Quaker predikant. Na haar dood verhuisde Benjamin Lay naar de grot die niet ver van dit gebouw is. Hij hield van kinderen en raakte bevriend met de kinderen van de Quakers in de meeting. Hij nam ze mee naar zijn grot. Rob Peagler vertelt

George Schaefer

verder. De ouders wisten niet waar hun zoon heen ging en maakten zich zorgen om hem, ze waren echt overstuur. Ze zeiden tegen het einde van de dag: "Benjamin, heb je ons kind gezien?" En hij zei: "We hebben het hier de hele dag erg naar ons zin gehad. En trouwens, hoe vind je het als iemand je kind meeneemt? Hoe voelt dat?" George Schaefer vervolgt: Dat viel niet in goede aarde bij veel leden van de vergadering en uiteindelijk werd hij uit de vergadering gezet of verstoten.

Dan gaat Marcus Rediker in de video verder: Hij werd verstoten door vier verschillende lokale Quaker-groepen. En het waren oorspronkelijk de Quakers die probeerden zijn stem te onderdrukken. Toen Benjamin Lay in 1759 stierf, reageerden veel mensen daarop door verhalen over hem te vertellen. En zo herhalen ze op een bepaalde manier het debat dat Benjamin probeerde te creëren door zijn acties. Bijvoorbeeld, weet je, Benjamin Lay was niet alleen een anti-slavernijactivist. Hij was 200 jaar voordat het woord werd uitgevonden veganist. Hij geloofde in dierenrechten. Hij geloofde in gendergelijkheid. Hij geloofde in milieubescherming. Al die verschillende soorten gelijkheid waren met elkaar verbonden. Veel van deze latere generatie Quakers omarmden dit geheel van radicale ideeën. De manier waarop de geschiedenis wordt verteld, wordt voor een groot deel bepaald door machtsverhoudingen. Historici en de machtigste mensen in een samenleving bepalen hoe die geschiedenis eruit moet zien. En dus worden heel radicale figuren als

Benjamin Lay buiten beschouwing gelaten. Dus zijn wij de slachtoffers van deze gesaneerde en witgewassen geschiedenis. Het ontnemt ons het vermogen om alternatieven te bedenken voor hoe de dingen hadden kunnen zijn. Dus dat is dan weer gekoppeld aan het voorstellen voor een betere toekomst.

George Schaefer gaat verder. We hebben een paar jaar geleden het besluit (minuut) van verzoening aangenomen, waarin we niet alleen de slavernij aanpakken, maar ook de kolonisatie van het land. We hebben ook een historische marke-

ring op de begraafplaats. Die bevindt zich op een plek waarvan we denken dat Benjamin daar zou kunnen liggen. We hebben ook een herstelbetalingsfonds opgericht. De erfenis van Benjamin Lay in het hier en nu, houdt ons scherp wat betreft onze eigen medeplichtigheid en onze eigen zelfgenoegzaamheid met betrekking tot wat er nu in de wereld om ons heen gebeurt. Het is niet gemakkelijk, omdat de meesten van ons het verleden willen idealiseren en we willen onszelf allemaal zien als goede mensen. Het blootleggen van deze gebreken, in onze geschiedenis en in onze voorouders, vergt enige heroriëntatie. We kunnen niet echt eerlijk vooruitgaan tenzij we een soort verzoening hebben.

Marcus Rediker besluit. Het hangt ervan af of mensen in het heden de vastberaden inspanning leveren om hem te herinneren en hem onderdeel te maken van wie we zijn.

Discussievragen:

- *Hoe daag je systematische misstanden in je eigen leven uit?*
- *Wat kunnen we allemaal leren van Benjamin Lay?*

Pro-Palestijns is niet antisemitisch

Verklaring van de Amerikaanse Quaker Hulporganisatie AFSC

Wij voeren deze taak uit als een organisatie die actief werkt om een einde te maken aan schendingen van de rechten van Palestijnen. In de tweede Wereldoorlog heeft AFSC zich ingezet om Joodse kinderen en volwassenen zo veel mogelijk te redden van de holocaust. Na de Tweede Wereldoorlog werd AFSC door de Verenigde Naties gevraagd om hulpacties te organiseren voor Palestijnse vluchtelingen in de Gazastrook en de regio Haifa in Israël. Sindsdien is AFSC actief in zowel Israël als Palestina, door antimilitarisme te organiseren in Israël, samen te werken met jongeren en ouderen in Gaza en de Westelijke Jordaanoever, en zich te verzetten tegen de ernstige mensenrechtenschendingen en bezetting door de staat Israël tegen Palestijnen.

Helaas wordt dit werk soms ondermijnd door organisaties die de valse beschuldiging van ‘antisemitisme’ gebruiken om legitieme kritiek op de staat Israël de kop in te drukken. Ze hebben geprobeerd om een nieuwe definitie van antisemitisme te creëren. Ze stellen dat kritiek op de staat Israël en/of zionisme gelijk is aan antisemitisme. Deze kritiek is gevaarlijk. Ze identificeren het jodendom met het beleid en de daden van de staat Israël. Ze sluiten Joden die zich niet aan dezelfde overtuigingen houden uit of marginaliseren hen. Ze politiseren wat een universele strijd zou moeten zijn om haat en geweld te bestrijden. Deze herdefiniëring is ook gebruikt als dekmantel door blanke nationalist, christenzionisten en anderen die de staat Israël steunen. Dit heeft een grote impact gehad op ons vermogen om daadwerkelijk antisemitisme te benoemen en uit te roeien.

Moed en Vriendelijkheid in Gaza

Bron: afsc.org/news/courage-and-kindness-amid-loss-gaza. 10 okt 2024

Palestijnen die werken voor AFSC bieden ondanks ontheemding in Gaza onderwijs, medicijnen en meer aan hun gemeenschap. Terwijl Palestijnen bijna een jaar lang te maken hebben met de voortdurende genocide van Israël in Gaza, hebben velen manieren gevonden om hun gemeenschap te helpen, door middel van grote en kleine daden. Lees in de onderstaande verhalen hoe Palestijnen medicijnen, onderwijs en momenten van vreugde bieden aan veel anderen, ondanks dat ze zelf met ernstige verliezen te maken hebben. Deze verhalen maken deel uit van onze serie 'Displaced in Gaza', die tientallen persoonlijke getuigenissen bevat van mensen die sinds 7 oktober 2023 herhaaldelijk ontheemd zijn geraakt in hun thuisland. Lees hun verhalen om meer te weten te komen over wat ze hebben meegemaakt, de uitdagingen waarmee ze worden geconfronteerd en de toekomst waarop ze hopen.

Lesgeven aan ontheemde kinderen in Gaza.

Ikram Talaat Ahmed is 29 jaar en werkt voor AFSC. "Voor de oorlog werkte ik als docent Engels op een kleuterschool in de Gaza-strook. 's Avonds gaf ik privélessen aan leerlingen in mijn eigen onderwijscentrum onder mijn huis. Ik werkte sinds de universiteit, maar tijdens deze oorlog verloor ik mijn baan. Mijn huis en onderwijscentrum werden gebombardeerd en de school waar ik werkte werd verwoest. Ik verloor alles in deze oorlog, maar ik kon de ontheemdentent van mijn familie omtoveren tot een kleine school voor het lesgeven aan ontheemde kinderen. ...Dit is het verhaal van ons grote verlies veroorzaakt door de Israëlische bezetting tijdens hun oorlog in de Gaza-strook, en mijn verzet tegen de bezetting door middel van onderwijs. ... Ik ben een leraar en het is mijn plicht om kinderen op te voeden en te zorgen voor de opkomst van een opgeleide, beschaafde generatie die in staat is om ons thuisland te verheffen. Ik heb mijn werk tijdens de oorlog met alle moed voortgezet en ik heb ervoor gezorgd dat Gaza, zoals iedereen het kent, een centrum van kennis en geleerden blijft."

Vreugde creëren voor kinderen ondanks ontheemding.

Akram Abdul Nabi Al-Ajrami is 61 jaar. “Ik besteed mijn tijd aan het organiseren van ontspanning en leerzame activiteiten voor kinderen en alle bewoners van de tenten. We leven al enkele maanden in tenten en er is geen bron van vermaak voor onze kinderen. Deze dagen zijn de ergste van ons leven, vooral voor onze kinderen. We lijden enorm onder deze omstandigheden. Ik werk hard om het lijden van onze kinderen verlichten en wat vreugde en geluk in hun hart brengen. ... We hopen dat de oorlog snel voorbij zal zijn en dat alle moeilijke omstandigheden die we ervaren zullen eindigen. Ik hoop zo snel mogelijk terug te keren naar het kamp Jabalia. Ik mis mijn huis en de buurt waarin ik woon. Ik mis het om mijn burens en familieleden te zien. Ik mis mijn leven voor de oorlog.”

Medische diensten verlenen onder onmogelijke omstandigheden.

Ahmed Nasr Halas is 42 jaar. “Tijdens de intense Israëlische oorlog in de Gazastrook, mijn twee apotheken in Gaza-Stad werden vernietigd. Ik verloor mijn baan en enige bron van inkomsten. Ondanks dit voelde ik een verantwoordelijkheid om de ontheemden van mijn land te dienen. Ik opende een kleine apotheek in de tent waar ik nu woon, omdat ik zelf ontheemd was. Ik werk de klok rond om medische diensten te verlenen en medicijnen te leveren aan duizenden ontheemden. Ik vind groot geluk in het verlichten van hun lijden. Ik droom ervan dat de oorlog onmiddellijk zal stoppen en dat ik binnenkort mijn twee apotheken kan herbouwen en hun activiteiten kan hervatten om mijn familie, burens en alle patiënten in de wijk Shujaiya te dienen. Ik heb met hard werken de apotheken kunnen openen. Het is waar dat de bezetter die heeft vernietigd, maar mijn droom leeft nog steeds. Ik droom er nog steeds van om een farmaceutisch bedrijf te openen en mijn master- en doctoraatsstudies af te ronden.”

*(Ahmadiyya Moslim Djamaa'at Ouderenorganisatie) Mobarak Moskee, Oost-
duinlaan 79, 2596 JJ 's-Gravenhage*

Uitnodiging voor een Vredesconferentie op 15 november in Den Haag
De Ahmadiyya Moslim Djama'at (Gemeenschap) organiseert van tijd tot tijd vredesconferenties om het grote belang van het stichten van vrede te benadrukken. De Vredesconferentie zal worden gehouden over het onderwerp "Het effect van religie op de wereldvrede."

De huidige situatie in de wereld vereist dat wij van tijd tot tijd samenkomen en met elkaar in gesprek blijven. Tijdens zulke bijeenkomsten kunnen wij met elkaar van gedachten wisselen over mogelijkheden om de steeds verslechterende situatie in de wereld een halt toe te roepen.

Het doel van het organiseren van deze vredesconferentie is om een gelegenheid te creëren voor vertegenwoordigers van diverse disciplines om hun mening te geven over de complexe situatie waarin de wereld thans verkeert en waardoor de vrede in gevaar is. Met ondersteuning van hun achtergrond van geloof en overtuiging of politieke motivatie kunnen zij dan standpunten naar voren brengen die behulpzaam kunnen zijn bij het stichten van vrede in de wereld en het brengen van harmonie in de samenleving.

De Ahmadiyya Moslim Djamaat signaleert bij het organiseren van deze Vredesconferentie dat we in ongekende tijden leven, dat de westerse beschaving op een dieptepunt is aangeland, dat de wereldeconomie in zwaar weer verkeert, dat bijvoorbeeld de energieprijzen drastisch zijn gestegen. Al deze scenario's waren enige tijd geleden ondenkbaar. De wereld die wij kenden, zal niet meer dezelfde zijn en onze levensstijl zal ongetwijfeld veranderen.

Het tegenwoordige hoofd van de Ahmadiyya Moslim Djamaat, Hazrat Mirza Masroor Ahmad, de vijfde khalifa, heeft wereldwijd lezingen gehouden over de noodzaak tot wereldvrede, o.a. op Capitol Hill in Washington, Canada, het Europese Parlement in Brussel, het House of Parliament in Londen en ook in de Tweede Kamer in Den Haag.

Datum: 15 november 2024 Tijd: 16:30 uur

Aanmelden voor deelname: info@vredesconferentie.nl

Met vriendelijke groeten,

Wassalam, Daud Akmal, Sadr Majlis Ansarullah

Bij het aanmelden vermelden dat je via de Quakers bent uitgenodigd.

Quakers testen de waterkwaliteit

Door Rebecca Hardy 18 oktober 2024 in 'The Friend' (het blad van de Quakers in het Verenigd Koninkrijk).

<https://thefriend.org/article/quakers-assist-in-river-water-quality-testing>

Begin oktober werden er tentoonstellingen over waterkwaliteit van de rivier de Ure georganiseerd door Quakers in Leyburn en Bainbridge. Deze plaatsen liggen in het midden van Engeland aan de rand van het Yorkshire Nationale Park. De Ure is een mooie bochtige rivier die stroomt door het fraaie heuvelachtige landschap tussen deze twee plaatsen.

De rivier de Ure tussen Leyburn en Bainbridge

De Quaker groep in Wensleydale (even ten Westen van Bainbridge) hielp een jonge milieugroep, Stop Ure Pollution (SUP, stop de vervuiling van de

Ure), door een vergaderplek te bieden in het Leyburn Quaker huis toen SUP geen geld meer had. Hier werden wetenschappelijke tests voorbereid om de waterkwaliteit over de gehele lengte van de rivier te meten bij een lage waterstand op 21 augustus. SUP leverde vrijwillige burgerwetenschappers, waaronder een aantal Quakers, om te helpen met testen. Het doel van het testen van de hele rivier is om een algemeen beeld te krijgen van wat er moet gebeuren om de waterkwaliteit te verbeteren. Er werd getest op nitraten, fosfaten, fecale bacteriële niveaus, gesuspendeerde vaste stoffen, pH en totaal organische koolstof. Op elk monsterpunt werden ook metingen uitgevoerd op watertemperatuur, geleidbaarheid en troebelheid. Tania Brosnan, schrijver bij de Quakers in Leyburn, zei: 'Een goede mix van mensen van alle leeftijden bezocht de tentoonstelling. Ik vond dat de tentoonstelling het praktische werk van SUP en Yorkshire Rivers Trust mooi verbond met Quakerwaarden. Dit was een perfecte combinatie voor de nationale Quaker Week. Ik vond dat het een succes was.' De tests toonden aan dat bijna de helft van de bemonsterde locaties langs de rivier en op sommige zijrivieren

E. coli-concentraties hadden die boven de niveaus lagen die nodig zijn voor veilig baden.

Ondanks de hoge niveaus zei Charlotte Simons van de Yorkshire Dales River Trust (YDRT): 'Geen van de resultaten is ongelooflijk hoog vergeleken met de bevindingen bij twee andere rivieren de Wharfe en de Nidd onder vergelijkbare omstandigheden. Het is wel een beetje verrassend vooral bij deze lage waterstanden.'

De resultaten werden tentoongesteld in de Quaker Huizen, samen met foto's van de teams aan het werk en details van toekomstige milieuplannen.

Gwen Clark, schrijver bij de Quakers in Bainbridge en één van de vrijwilligers die de rivier testten, zei: 'Wat fijn dat we ruimte hebben kunnen bieden om de resultaten van de eerste burgerwetenschaps-bemonstering door de nieuwe SUP-groep te presenteren.'

De tentoonstellingen vierden ook de Quaker Week en de 400ste verjaardag van de geboorte van George Fox. De tentoonstelling "Quakers: Past and Present" liet zien hoe George Fox veel steun had verzameld in Wensleydale en Swaledale, inclusief degenen die in de late 17e eeuw legaten achterlieten die leidden tot de oprichting van de Wensleydale and Swaledale Quaker Trust, die drie Quaker huizen en elf woonhuizen beheert die verhuurd worden aan de lokale bevolking.'

Quakers en andere vrijwilligers testen het water van de rivier de Ure

Vrienden in het hele land

Lokale/regio Quaker bijeenkomsten:

Je bent van harte welkom!

Van leden wordt verwacht dat ze financieel bijdragen aan (zie bankrekeningen hieronder):

1. De landelijke (jaarvergadering) Quakers
2. De lokale/regiogroep (maandvergadering)
3. Abonnement op de Vriendenkring

Iedereen kant ook bijdragen aan het Quakerhulpfonds voor giften voor Quakerprojecten (al of niet vermelden welke)

Quaker Secretariaat: Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers).

(Marlies Tjallingii) e-mail: secretariaat@quakers.nu. Website: quakers.nu

Penningmeester Nederlandse Jaarvergadering: (Frits Nieuwerth van den Akker)

Bankrek. NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers.

Quaker Bibliotheek: Vossiusstraat 20, 1071 AD Amsterdam, open op afspraak 'Bibliothecaris' Marianne Ijspeert, tel. 020-6125703 (06-12730475).

Quaker Literatuur: e-mail: literatuur@Quakers.nu. Bankrek.: NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers, m.v.v. Quaker Literatuur.

Amsterdamse Maandvergadering: Schrijver: Marianne Ijspeert, W. de Zwijgerlaan 21-III, 1056JD Amsterdam tel. 020-6125703, e-mail: mijquak.1@online.nl Bankrek.: NL81 INGB 0004 9200 51 t.n.v. A'damse MV Quakers.

Driebergen groep: Quakers t.a.v. W. Douma, Villa Xaverius, Rijsenburgselaan 11, 3972 EG Driebergen- Rijsenburg, contact: Quakers@marielke.nl.

Haagse Maandvergadering: Schrijver: Eoin Dubsy, e-mail: haagsevrienden@Quakers.nu, Haagse Maandvergadering, Stadhouderslaan 8, 2517 HW 's-Gravenhage. tel. 070- 3600621, Bankrek.: NL54 TRIO 0320 1956 78. t.n.v. Haagse Vrienden, Quakers.

Midden- en Zuid-Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Els Ramaker, Prinses Marijkelaan 31, 4002AT Tiel, tel. 0344 606818/0636361350, e-mail: els@ramaker.me, Bankrek.: NL67 TRIO 0197 6518 52 t.n.v. MZNMV Quakers.

Deventergroep: Inlichtingen: Frieda Oudakker 0644794366, email: friedaoudakker@gmail.com.

Noord Oost Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Kees Nieuwerth; Hoofdstraat 26; 9514 BE Gasselternijveen; k.nieuwerth@wxs.nl. Bankrek.: NL07 TRIO 0320 1956 51 t.n.v. Quakers NON MV.

Quaker Hulpfonds: Schrijver: Corien van Dorp. Bankrek: NL94 TRIO 0338 4113 64. t.n.v. Quaker Hulpfonds, Quakers. Email: hulpfonds@quakers.nu.

Vrienden voor Brussel (VVQREA): Schrijver: Corien van Dorp, tel: 070-3867309. E-mail: vvqrea@gmail.com. Bankrek. NL93 TRIO 0391 2219 65 - t.n.v.: Vrienden van de Quakerraad.

Vriendenkring: Per 1 jan. 2019 de abonnementsprijs van de Vriendenkring: €30,- voor Nederland en €75,- voor Buitenland (ook Europa). NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers met vermelding van 'Abonnement Vriendenkring'. E-mail: vriendenkringredactie@gmail.com

Waar zijn Quakerbijeenkomsten?

Wijdingssamenkomsten in Nederland en België

‘Quakers en ik’ do 21 nov. online 20.00-21.00. Opgeven bij marliestjallingii@home.nl

Inclusieve veiligheid in Amersfoort op zaterdag 14 September

Amsterdam	Iedere zondag 10.30	Vossiusstraat 20, Amsterdam, info: 020-6125703 email: mijquak.1@online.nl
Antwerpen	Geen vaste tijdstippen	Info: Jan Peeters, tel.: 0032.15.24 75 10 email: boekrijk@hotmail.com
Bennekom	MiZuNe 2e en 4e zondag vd maand, 10.30 neem contact op met Els Ramaker	Commandeursweg 44, 6721 ZM Bennekom, email: els@ramaker.me . De 2e zondag: een gesprek vanuit de stilte en daarna wijdingssamenkomst tot 11.30.
Brussel	Iedere zondag 11.00 https://quakers-belux.org	Quaker House, Square Ambiorix 50, 1000 Brussel, tel.: 00.32.2.230 49 35
Den Haag	Iedere zondag 10.30	Stadhouderslaan 8, Den Haag. Kinderen zijn altijd welkom. Email: haagsevrienden@quakers.nu . Info: tel. 070-3600621
Driebergen	Iedere 1 ^e zondag v.d. maand 10.30.	Onze kinderen verheugen zich op gezelschap! Voor informatie: 0648255846 of per mail: Quakers@marielke.nl
Deventer	10.30 Iedere 3 ^e zondag vd mnd. Gespreksavond: info bij Frieda.	Meester Geertshuis, Assenstraat 20, Meld je aan email: friedaoudakker@gmail.com of tel. 0644794366,
Gent	2 ^e woensdag 20.00-en 4e zondag 10.30. zie www.facebook.com/QuakersGent	In Buurthuis Het Hoeveke Patijntjestr 62. Gent. Info: Quakercirkels@gmail.com .
Groningen	2 ^e en 4 ^e zondag 10.30 in De Poort, Moesstraat 20, 9717JW Groningen,	Kinderen zijn welkom! Graag tevoren doorgeven aan: Kees Nieuwerth e-mail: k.nieuwerth@wxs.nl ; tel. 050-5712624
Zwolle	2 ^e wo van de maand (13 nov.) 17.30-19.00.	Stil-Snap Hap 06-23869715, aanmelden bij marliestjallingii@home.nl . huiskamerbijeenkomst.

Iedere Zondag Online Wijdingssamenkomsten. Je kunt de link vinden op website van de Quakers onder op de pagina Kom Langs.: <https://www.quakers.nu/kom-langs-2/> (helemaal naar beneden scrollen)..

EMES Jeugdgroep

Moed en Vriendelijkheid in Gaza

Bron: afsc.org/news/courage-and-kindness-amid-loss-Gaza. 10 okt 2024

Ondanks ontheemding bieden Palestijnen in Gaza onderwijs, medicijnen en meer aan hun gemeenschap.

De gestolen kindertijd van Palestijnse kinderen. Mijn naam is Sa'id Khamees Al-Halabi, ik ben 12 jaar oud. Ik heb mijn eigen trampolienebedrijf op een UNRWA-school in het vluchtelingen-

kamp Nuseirat, waar duizenden ontheemden verblijven. Ik verdien weinig geld en elke dag weet ik dat ik de volgende martelaar kan zijn. Mijn droom is dat alle kinderen in Gaza weer kunnen lachen.

Ik ben Um Ayman Abu Bakra, een Palestijnse vrouw, 80 jaar oud, geboren voor de Nakba in 1948. Ik ben nu drie dagen zonder eten of water. Ik was 4 jaar oud toen Palestina werd bezet. Ik woon met mijn dove kinderen en 27 kleinkinderen in mijn huis aan de oostelijke grens die ons scheidt van onze bezette gebieden.

